

21. november 2008

UKA2008/6
(UKA 2007/55 – UPA 2008/15)

**Kalaallit Nunaata Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfia pillugu Inatsisartut
inatsisissaattut siunnersuut**

pillugu

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata

ILASSUTITUT ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip pingajussaaneerreqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini makkuninnga
inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Augusta Salling, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Otto Jeremiassen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Palle Christiansen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Davidsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit

1. Siunnersuutip Inatsisartunit suliarineqarnera

Siunnersuut matumani pineqartoq Inatsisartunit ulloq 15. oktober 2008-mi
aappassaaneerreqarpoq. Siunnersuut aappassaaneerreqarami Aningaasaqarnermut
Ataatsimiititaliamit suliareqqitassanngorlugu innersuunneqarpoq.

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata aappassaaneerinermit
isumaliutissiissummini oqariartuutai tunngavigalugit pingajussaaneerinissamut
allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussisoqassasoq Naalackersuisut
aappassaaneerinermi oqaatigaat.

Naalackersuisut aamma paasissutissiissutigaa § 11-imi aalajangersagaq ima
paasineqassasoq siulersuisut siulittaasuat, siulittaasup tullia siulersuisunullu
ilaasortat pingasut inuttut piginnaaneri aallaavigalugit toqqarneqartassasut. Tassa
assersuutigalugu kattuffik sinnerlugu ilaasortassamik toqqaasoqarani inuk
aalajangersimasoq aqqatigut taasaq toqqarneqartassaaq.

Naalackersuisut akissuteqaamminni nangillutik paasissutissiissutigaat erniat kisiisa atornerisigut aningaasaateqarfiup aningaasaatai imminut akilersinnaasumik atornerisigut. Paasissutissaq taanna iluarisimaarlugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq.

2. Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat

Tamatuma kingorna allannguutissatut siunnersuutertik Naalackersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiuppaat. Allannguutissatut siunnersuut taanna isumaliutissiissummut matumunnga **ilanngussaq 1-itut** ilanngunneqarpoq.

Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit makku oqaatigineqassapput:

1. Aningaasaateqarfiup siulersuisuini ilaasortat ataasiakkaat sooq toqqarneqarsimanerat aammalu pineqartoq piginnaasanik immikkut ittunik aalajangersimasunik qanoq ittunik aningaasaateqarfimmut siulersuisullu sulinerannut tunniussaqaarsinnaanersoq aningaasaateqarfik pillugu ukiumoortumik nalunaarusiami nassuiaatigineqartassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Allannguutissatut siunnersuutip imm. 7-iani (ilaatigut) aalajangersarneqarpoq ukiumoortumik nalunaarusiami ilaatinneqassasut "suleriaatsinut nassuiaatit aammalu siulersuisunut ilaasortanik toqqaanermi tunngavissatut atornerisigut".

Taama oqaasertaliinikkut aningaasaateqarfiup siulersuisui inatsimmi piunnaasaatigineqartunut naammassinninnguatsiarput, tamatumani piunnaasaatit tamanut atuuttut qanoq ittut siulersuisunik tamarmiusunik toqqaanermi tunngavineqarsimasut ukiumoortumik nalunaarusiami nalunaarneqarsimassallutik. Taamaaliornikkut ataatsimiititaliap kissaataa ilaannakortumik malinneqarpoq: Ilaasortanik ataasiakkaanik toqqaaneq tunngavilersorneqarsimassasoq.

2. Aningaasaateqarfimmi ilaasortat avataaneersumit immikkut ilisimasalimmit akuttunngitsumik nalilersorneqartarnissaat pillugu piunnaasaatinik aalajangersaasoqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarsimavoq – tamanna suleriaaseq imaluunniit inatsit aqqutigalugu pisinnaalluni.

Piunnaasaatip taamaattup suleriaatsimut ilanngunneqarnissaa akissuteqaammi Naalackersuisut neriorsuutiginnilaat. Suleriaatsip ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut naapertuuttuunissaanik ingerlaavartumik qulakkeerinninnissamut aningaasaateqarfimmi siulersuisunut peqqusisuusumik aalajangersakkamik allannguutissatut siunnersuummi imm. 4-mi Naalackersuisut ilanngussipput. "Ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissaq"-mik maanna paasinnittaaseq malissagaanni aningaasaateqarfiup siulersuisuni ilaasortat avataaneersumit naliliiffineqartarnissaannik ataatsimiititaliap kissaataa naammattumik tamatumani malinneqanngilaq.

3. Aningaasaateqarfimmut pisortap (direkturip) piginnaasassaanut tusaamalluarneqarneranullu piunasaqaatinik minnerpaaffissanik inatsimmi aalajangersaanissaq ataatsimiititaliap kissaatigaa.

Piunasaqaat tamanna Naalackersuisunit malinneqarsimangilaq.

Pisortamik pisariaqartunik piginnaasalimmik piukkunnartumik atorfinitsitsinissaq siulersuisunit akisussaaffigineqartoq aammalu suliassamut tamatumunnga akuliunneq aqutsilluarnissamut akerliusoq Naalackersuisut aappassaaneerinissamut akissuteqaamminni allapput.

Tassunga atatillugu oqaatigineqartariaqarpoq pingaarnertut maleruagassanik inatsimmi pilersinneqartumi aalajangersaaneq ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut akerliusutut oqaatigineqarsinnaanngimmat.

Nangillugu oqaatigineqartariaqarpoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap kissaatigisaatigut siulersuisut aalajangersimasumik iliuuserisinnaasaat akuliuffigineqanngimmata, matumanimi siulersuisut iliuuserisinnaasaat pillugit sinaakktissat nalinginnaasut taamaallaat aalajangersarneqarmata. Sinaakktissat taakku iluanni siulersuisut namminneq iliuuseqarsinnaapput.

4. Aningaasaateqarfiup aningaasaatai qanoq aningaasaliissutigineqarsimanerannik aammalu aningaasaliinerit taakku qanoq pissarsissutaasimanerannik tamat takunnissinnaanissaannik qulakkeerinninnissaq ataatsimiititaliap kissaatigaa. Ukiumoortumik nalunaarusiortarnissaq naammattutut ataatsimiititaliamit isigineqanngilaq, aammali kissaatigineqarput qaammatit pingasukkaartumik nalunaarusiortarnissaq kiisalu taakkuninnga suliffeqarfiup arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsup aningaasarsiornermillu misissueqqissaartartup naalackersuisunit toqqarneqartup naliliisarnissaa kissaatigineqarpoq. Uuttuut aalajangersimasooq aallaavigalugu aningaasaliissutinit iluanaarutit naammagartuunersut naliliinikkut nalilersorneqassaaq.

"Qaammatit pingasukkaarlugit nalunaarutininik, paasissutissanik aningaasaateqarfiup ingerlanneqarneranut ineriartorneranullu pingaaruteqarsinnaasunik" aningaasaateqarfimmut siulersuisut tamanut saqqummissinissamut peqquneqarnerannik imaqartumik aalajangersakkamik allannguutissatut siunnersuummi imm. 5-imi Naalackersuisut ilanngussipput.

Qaammatit pingasukkaartumik nalunaarusiortarnissamik ataatsimiititaliap kissaataa allannguutissatut siunnersuutikkut malinneqarpoq, tamatumanili imaanngilaq malinneqartoq tamatuminnga naliliinerup suliffeqarfimmit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumit aningaasarsiornermillu misissueqqissaartartumit naalackersuisunit toqqarneqartumit ingerlanneqarnissaanik kissaat.

5. Pisortap aningaasarsiaqartitaanera aammalu soraarnermut atatillugu aaqqissuussinerusinnaasut pillugit tamanut ammasumik tamakkiisumik pissuseqarnissaq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq ("soraarnermi aningaasanik akilerneqarneq").

Siulersuisut qullersallu aningaasarsiaqartitaanerat pillugu paasissutissanik ukiumoortumik nalunaarummi tamanut saqqummiussinissamik siulersuisunut peqqusisumik aalajangersakkamik allannguutissatut siunnersuummi imm. 7-imi Naalackersuisut ilanngussipput.

Allannguutissatut siunnersuutikkut soraarnermi aqqissuussinerusinnaasut tamanut saqqummiunneqarnissaat qulakkeerneqanngilaq.

6. Aningaasaateqarfiup ukiumoortumik naatsorsuutaasa nalunaarusiaatalu Naalackersuisunut nassiunneqarnerat ilutigalugu Kukkunersiunermit Ataatsimiititaliamut Aningaasaqarnermullu Ataatsimiititaliamut nassiunneqartarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Allannguutissatut siunnersuutikkut nr. 9-kkut kissaat eqquutsinneqarpoq.

7. Namminersornerullutik Oqartussat aatsitassarsiornermik sammisanut aningaasartuutaat imaluunniit suliassat tiguneqartut isumaginerannut aningaasartuutit aningaasanut inatsimmi ilassutitulluunniit aningaasaliissummi missingersuusiorneqarsimasunit amerlaneruppata imaluunniit ikinneruppata aningaasat taakku amerlaqataat nunatta karsiata aningaasaateqarfiullu akornanni nuunneqassasut inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq.

Akuersissutigineqanngitsumik atuinerussuteqarneq missingersuutit pillugit inatsimmut akerliusoq ataatsimiititaliamit tikkuarneqarpoq (Inatsisartut / Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq akuersissuteqarsimatinnagit aningaasartuuteqartoqaqqusaanngilaq!).

Taamaattumillu aalajangersakkap ilaa atuinerussuteqarnermut tunngasoq peerneqassasoq ataatsimiititaliap kissaatigaa.

Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaanni aalajangersakkap ilaa atuinerussuteqarnermut tunngasoq aalajangiusimaneqarpoq, allannguutissatulli siunnersuummi nr. 3-mi aalajangersagaq nutaaq imaattoq ilanngunneqarluni "*Nunap karsiata aamma aningaasaateqarfiup akornanni aningaasanik nuussineq Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiortarnerat pillugu inatsit aamma Inatsisartut aningaasanut inatsisaat mianeralugit aatsaat pisinnaavoq.*"

Taamaaliornikkut akuersissuteqanngitsumik aningaasartuuteqannginnissamik missingersuutit pillugit inatsimmi aalajangersakkap saneqqunneqarnissaata inertequtaajunaarsinnissaanut aalajangersakkap tamatuma atorneqarsinnaanginnissaata qulakkeerneqarnissaanik ataatsimiititaliap kissaataa malinneqarsimasorinarpoq.

Tamatumali peqatigisaanik tamatuma aamma kinguneraa § 6, imm. 4-mi aalajangersagaq atuinerussuteqarnermut atatillugu atorneqarsinnaassanngimmat - akuersissuteqartoqarsimatinnagumi atuinerussuteqarneq missingersuutit pillugit inatsit malillugu inatsisinik unioqquutsinerujuassammat!

Aalajangersakkap ilaata taassuma atuinerussuteqarnermut tunngasup peerneqarnissaanik ataatsimiititaliap kaammattuuteqarnera Naalakkersuisunit malinneqarsimasuuppat inatsisinik nalilersuisarnerup tungaanit isigalugu pitsaanerusimassagaluarpog.

Tamanna tunngavigalugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq allannguutissatut siunnersuummik nammineq saqqummiussivoq, tak. immikkoortoq tulleg.

3. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa

Immikkoortoq siulianiittoq naapertorlugu inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuummik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq nammineq saqqummiussivoq. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa **ilannugsaq 2-tut** ilanngunneqarpoq.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaatigut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaanni ajornartorsiutit inatsisilerinermut aammalu nalinginnaasunut tunngasut aaqiivigineqarput. Allannguutissatut siunnersuut nassuiaatitaalu innersuussutigineqarput.

4. Inuit Ataqtigiinnit immikkut oqaaseqaat

Siulersuisunut ilaasortat akissarsiaat pillugit inatsisissatut siunnersuummi § 17-imi aalajangersakkat allanngortinneqarnissaat isumaliutigineqartariaqartoq Inuit Ataqtigiinnit immikkut oqaatigiumaneqarpoq. Aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq naapertorlugu aningaasaateqarfiup siulersuisunut ilaasortat akissarsiaat pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut immikkut aalajangersaasinnaanerat anguniarneqarpoq. Tamanna pinngippat aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinni Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartuni siulersuisunut ilaasortanut maleruagassat atuuttut naapertorlugit aningaasaateqarfimmi ilaasortat akissarsiaqartinneqassapput. Tassa ukiumut annerpaamik 200.000 kr.-inik.

Ungasinnerusog isigalugu milliard kronit arlallit aningaasaateqarfimmit akisussaaffigineqalersussaammata akissarsiasat taakku annikippallaartut Inuit Ataqtigiit isumaqarput. Tamatumali peqatigisaanik aningaasaateqarfiup ukiut arlallit qaangiunneranni aningaasanik taasarialinnik amerlassuseqartunik peqalernissaa aatsaat ilimagineqarsinnaammat Inuit Ataqtigiinnit nassuerutigineqassaaq. Taamaattumillu siulersuisunut ilaasortat akissarsiaat pillugit maleruagassat immikkut ittut suliarinissaannut Naalakkersuisut piffissaqarluarput. Suliaq tamanna piaartumik naammasseqqullugu Naalakkersuisut Inuit Ataqtigiinnit kaammattorneqassapput.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa **akuersissutigineqassasoq** Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit **inassutigineqarpoq**.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa akuersissutigineqarpat Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat atorunnaassaaq. Aningaasaqarnermulli Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa akuersissutigineqanngippat Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaata akuersissutigineqarnissaa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit inassutigineqarpoq.

Taama oqaaseqarluni Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata siunnersuut pingajussaaniigassanngortippaa.

Augusta Salling,
siulittaasoq

Agathe Fontain

Isak Davidsen

Palle Christiansen

Otto Jeremiassen

Ilanngussaq 1 (Qarasaasiatigut pigineqanngilaq)

[Ilanngussaq 2](#)